

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou v právní věci žalobkyně: **MUDr. O. H.**, bytem P., proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5 (dále jen **ČSSZ**), v řízení o žalobě ze dne 15.5.2017 proti rozhodnutí žalované ze dne 20.3.2017 č.j. X o *invalidní důchod*,

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí žalované ze dne 20.3.2017 č.j. X a jemu předcházející rozhodnutí č.j. X ze dne 29.9.2016 se z r u š u j í pro vady řízení a věc se v r a c í žalované k dalšímu řízení.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Včasnou žalobou ze dne 15.5.2017 s připojenou kopií napadeného rozhodnutí se žalobkyně domáhala *přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 20.3.2017 č.j. X*, jímž žalovaná zamítla její námitky a potvrdila rozhodnutí ČSSZ č.j. X ze dne 29.9.2016, kterým jí přiznala od 6.10.2009 částečný invalidní důchod ve výši 5.414,-Kč, po valorizaci ve výši 5.966,-Kč, podle čl. II bod 1 zákona č. 306/2008 Sb., který mění zákon č. 155/1995 Sb., o *důchodovém pojištění* (dále jen **zákon**), a ustanovení § 43 písm. a) citovaného zákona ve znění platném do 31.12.2009, neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen **OSSZ**) Plzeň-město ze dne 6.9.2016 je od 6.10.2009 částečně invalidní podle § 44 odst. 1 zákona ve znění platném do 31.12.2009 a podle čl. II bod 8 zákona č. 306/2008 Sb., který mění zákon č. 155/1995 Sb., se částečný invalidní důchod ve výši, v jaké náležel ke dni 31.12.2009, považuje od 1.1.2010 za invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně, když dle uvedeného posudku činí pokles její pracovní schopnosti 45%. V odůvodnění *rozhodnutí ze dne 20.3.2017*

žalovaná mimo jiné zdůraznila, že novým posudkem o invaliditě z jednání ze dne 2.3.2017 bylo lékařem ČSSZ zjištěno, že *žalobkyně je invalidní pro invaliditu prvního stupně* dle § 39 odst. 2 písm. a) zákona, neboť se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který omezuje duševní schopnosti a má vliv na pokles pracovní schopnosti, přičemž jeho rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položce 4c) přílohy vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen **vyhláška**), pro něž se stanovuje procentní míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 30-45%, kdy s ohledem na aktuální klinický stav byla zvolena horní hranice, tj. 45%, proto nebylo možno vyhovět námitkám žalobkyně, která požadovala přiznání invalidity třetího stupně po 5.4.2011, kdy se dle ní její zdravotní stav razantně zhoršil.

Žalobkyně v žalobě vyjádřila nesouhlas s napadeným rozhodnutím, když dle ní nebylo vzato v úvahu zhoršení zdravotního stavu v dubnu 2011, který stručně popsala, ač od 5.4.2011 její zdravotní stav odpovídal invaliditě třetího stupně, když veškeré dosavadní léčebné snahy skončily neúspěšně, proto požadovala nové posouzení zdravotního stavu a po provedeném řízení zrušit napadené rozhodnutí ze dne 20.3.2017 a věc vrátit žalované k dalšímu řízení.

Z obsahu vyžádaného posudkového spisu OSSZ Plzeň-město vedeného ohledně žalobkyně soud zjistil následující:

Ze záznamu o jednání a posudku o invaliditě této OSSZ ze dne 8.1.2016 vyplývá, že žalobkyně byla od 16.12.2015 psychiatr. vyšetřením uznána invalidní pro invaliditu prvního stupně (doba platnosti posudku: 30.3.2017) pro zdravotní postižení uvedené v kapitole IV (správně kapitola V), položce 4c) přílohy vyhlášky, pro něž se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 40%, která ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky nebyla změněna.

Ze záznamu o jednání a posudku o invaliditě v řízení o námitkách vypracovaného ČSSZ pracoviště Plzeň dne 6.9.2016 je zřejmé, že žalobkyně byla uznána od 6.10.2009 částečně invalidní podle § 44 odst. 1 zákona ve znění platném do 31.12.2009 (dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav odpovídal postižení uvedenému v kapitole V., položce 3, písm. b) přílohy vyhlášky č. 284/1995 Sb. a pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti činil 40%) a od 1.1.2010 se jednalo o invaliditu prvního stupně (zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položka 4c) přílohy vyhlášky – míra poklesu pracovní schopnosti 45%; doba platnosti posudku: 30.9.2019).

Proti novému rozhodnutí žalované ze dne 29.9.2016, jímž bylo změněno rozhodnutí ČSSZ ze dne 18.4.2016 (zamítnuta žádost žalobkyně o invalidní důchod, i když byla uznána invalidní pro invaliditu prvního stupně od 16.12.2015, ale nezískala potřebnou dobu pojištění v rozhodném období), podala žalobkyně námitky a ze záznamu o jednání a posudku o invaliditě v řízení o námitkách vypracovaného ČSSZ pracoviště Plzeň dne 2.3.2017 vyplývá, že nedošlo k žádné změně v posouzení jejího zdravotního stavu oproti posouzení ze dne 6.9.2016 v řízení o námitkách (viz shora).

*Žalovaná ve svém obsáhlém vyjádření k žalobě dne 8.6.2017 k důkazu navrhla ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. vyhotovení nového posudku u příslušné Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen **komise** či **PK MPSV**), která znovu objektivně posoudí zdravotní stav žalobkyně a rozhodnutí ve věci samé ponechala na úvaze*

soudu dle závěru posudku. Rovněž žalovaná uvedla, že napadeným rozhodnutím ze dne 20.3.2017 bylo na základě podaných námitek potvrzeno rozhodnutí ČSSZ č.j. Xze dne 29.9.2016 o přiznání částečného invalidního důchodu od 6.10.2009 a jeho transformaci na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně od 1.1.2010 vzhledem k podkladovému posudku OSSZ Plzeň - město (poznámka soudu: *správně ČSSZ pracoviště Plzeň*) ze dne 6.9.2016, jímž byla žalobkyně uznána částečně invalidní od 6.10.2009 s poklesem schopnosti soustavné výdělečné činnosti o 40% a od 1.1.2010 a nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně s mírou poklesu pracovní schopnosti o 45%. Prvoinstanční rozhodnutí ze dne 29.9.2016 bylo vydáno v rámci tzv. autoremedury a bylo jím změněno předchozí rozhodnutí ČSSZ ze dne 18.4.2016 o zamítnutí žádosti žalobkyně o invalidní důchod pro nezískání potřebné doby pojištění, když vznik invalidity byl prvotně stanoven ke dni 16.12.2015. Ani dalším posudkem vyhotoveným pracovištěm ČSSZ Plzeň dne 2.3.2017 v námitkovém řízení nebyla žalobkyně shledána invalidní ve třetím stupni od 5.4.2011, jak namítala a požadovala, proto ČSSZ nemohla námitkám vyhovět. Dále ze *zaslaného dávkového spisu vedeného žalovanou ohledně žalobkyně* vyplývá, že napadené rozhodnutí ze dne 20.3.2017 bylo žalobkyni doručeno dne 21.3.2017.

V této projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců PK MPSV (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). Z těchto důvodů požádal soud *PK MPSV – pracoviště v Plzni o vypracování posudku*, který byl vypracován *po jednání konaném dne 19.9.2017* za účasti odborného lékaře z oboru psychiatrie i žalobkyně. Z obsahu tohoto posudku soud mimo jiné zjistil, že *k datu vydání napadeného rozhodnutí* byla žalobkyně invalidní, šlo o invaliditu druhého stupně dle § 39 odst. 2 písm. b) zákona nikoli již prvního stupně či třetího stupně, když šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 50%, nedosahoval však více než 69%.

Komise v souhrnu provedeného vyšetření v komisi psychiatrem a doložených lékařských zpráv konstatovala u žalobkyně dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je bipolární afektivní porucha dlouhodobě léčená, kromě jediného ústavního pobytu v r. 1990, ambulantní cestou včetně intenzivní psychoterapie. Z odborné dokumentace vyplývá průběh onemocnění s trvalou absencí psychotických fenoménů, s verifikací progresu choroby v roce 2009 s následnou kulminací anxiosně depresivní a psychosomatické symptomatologie kolísavé tíže středně těžkého až těžkého stupně. V souladu s tímto zjištěním stanovila komise procentuální ztrátu pracovní schopnosti shodně s námitkovým řízením v kapitole V, položce 4c) přílohy vyhlášky určené středně těžkým afektivním poruchám s variabilitou procentního rozpětí míry poklesu pracovní schopnosti ve výši 30-45 %. Při zohlednění tíže postižení v pásmu středně těžké až těžké intenzity stanovila komise ztrátu pracovní schopnosti v horní hranici uvedeného procentního rozpětí, tj. 45% a další zdravotní postižení, imunodeficienci s postižením T lymfocytů (CD8), s elevací titru thyreoid. protilátek v konsenzu s únavovým syndromem, zohlednila navýšením o 5% podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky na celkových 50%. Datum změny stupně invalidity z prvního na druhý stupeň komise stanovila datem provedení alergologického vyšetření - 8.12.2015, které prvotně odůvodňuje využití § 3 vyhlášky v konečném posudkovém závěru; datum platnosti

(lhůta KLP): 30.9.2018.

Dle komise žalobkyně není schopna výkonu psychicky náročné práce, s termínovanými úkoly, ve směnném provozu, ve vypjatých stresových situacích, v infekčním prostředí; je schopna méně náročné psychické práce mimo uvedená rizika.

V závěru posudku komise mimo jiné uvedla, že k datu vydání napadeného rozhodnutí byla žalobkyně v období *od 6.10.2009 do 31.12.2009 částečně invalidní* dle § 44 odst. 1 zák. č. 155/1995 Sb. (*ve znění platném do 31.12.2009*), v období *od 1.10.2010 do 7.12.2015* byla invalidní dle § 39 odst. 1 téhož zákona ve znění zákona č. 306/2008 Sb., kdy šlo o *invaliditu prvního stupně* podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona, ale nešlo o invaliditu druhého nebo třetího stupně dle § 39 odst. 2 písm. b) nebo c) a *od data 8.12.2015* byla invalidní podle § 39 odst. 1 zákona, šlo o *invaliditu druhého stupně* dle § 39 odst. 2 písm. b) zákona, nešlo o invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona.

Komise se rovněž vyjádřila k námitkám žalobkyně tak, že od roku 2011 nebylo shledáno splnění odpovídajících posudkových kritérií pro to, aby zdravotní stav odpovídal invaliditě třetího stupně jak z hlediska psychiatrické diagnózy, jak je rozebráno ve v uvedené posudkové rozvaze, tak z hlediska imunodeficiency (*nebyla prokázána těžká imunodeficit a rozsáhlými a recidivujícími nebo trvale aktivními infekčními komplikacemi vzdorujícími léčbě*), tak v souhrnu obou diagnóz. V období od r. 2011 se z pohledu imunitního defektu, který žalobkyně prezentuje jako rozhodující, jednalo o vyvíjející se zdravotní stav s postupně se kompletujícími známkami únavového syndromu, který naplnil posudková kritéria pro hodnocení v intencích § 3 vyhlášky od data 8.12.2015, jak uvedeno výše v posudku. Od data 8.12.2015 byla komisí hraničně uznána invalidita druhého stupně.

Rovněž komise uvedla, že v případě určení imunodeficiency rozhodujícím zdravotním postižením, nedosáhla by v období od r. 2011 do rozhodného data (20.3.2017) míra poklesu pracovní schopnosti výše odpovídající invaliditě. Při dominanci subjektivních obtíží s akcentací nadměrné únavy a současnou absencí klinického korelátu ve smyslu opakovaného výskytu plísňových, parazitárních a oportunních infekcí na podkladě deficitu buněčné imunity nebo deficitu fagocytárního systému s rozsáhlými a opakovanými kožními infekcemi, pyogenními abscesy, flegmonozními záněty a septickými stavy, současně při absenci deficitu protilátkové imunity s lymfopenií a neutropenií, by ztráta pracovní schopnosti nedosahovala výše 35%. (*Stejnopis posudku byl doručen žalobkyni i žalované.*)

Dle § 43 zákona *ve znění platném do 31.12.2009* má pojištěnec nárok na částečný invalidní důchod, jestliže se stal

- a) částečně invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, nebo
- b) následkem pracovního úrazu.

Podle § 44 odst. 1 věta první zákona *ve znění platném do 31.12.2009* je pojištěnec částečně invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti nejméně o 33%. Dle § 44 odst. 2 věta první zákona pojištěnec je částečně invalidní též tehdy, jestliže mu dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav značně ztěžuje obecné životní podmínky.

S účinností od 1.1.2010 je stanoveno v § 39 zákona následující:

(1) *Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*

(2) Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla

- a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
- b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
- c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

(3) Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. Podmínky pro toto zvýšení byly shledány PK MPSV, jak uvedeno shora.

Dle § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb. v platném znění (soudní řád správní, dále jen *s.ř.s.*), soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy. Ve věcech důchodového pojištění *rozhoduje specializovaný samosoudce*, který má práva a povinnosti předsedy senátu (§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.).

Podle § 76 odst. 1 písm. a), b) s.ř.s. *soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí a proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění.*

Dle § 78 odst. 1 věta první, odst. 3, 4 a 5 s.ř.s. je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení. Zrušuje-li soud rozhodnutí, podle okolností může zrušit i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo a soud přihlíží ve vztahu k žalobním bodům na rozhodnutí uvedených správních orgánů jako na jeden celek. Zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému, a právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán. Podle § 75 odst. 1 s.ř.s. je *pro soud rozhodující skutkový a právní stav*, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (v této věci stav ke dni 20.3.2017), a je povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.).

Žalobkyně se podanou žalobou z důvodů v ní uvedených domáhala přiznání vyššího stupně invalidity s ohledem na její zdravotní stav. Po doručení shora uvedeného posudku PK MPSV ze dne 19.9.2017 *má soud za prokázané, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované byla žalobkyně již od 8.12.2015 invalidní pro invaliditu druhého nikoli pouze prvního stupně*, proto je žaloba podaná důvodně, a soud tedy napadené rozhodnutí žalované ze dne 20.3.2017 i předcházející rozhodnutí ze dne 29.9.2016 bez jednání rozsudkem zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (výrok I. rozsudku) pro vady řízení (§ 78 odst. 1, 4 s.ř.s.) *spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně, neboť správní orgán si neopatřil ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci, jelikož dle posudku PK MPSV došlo u žalobkyně v mezidobí ke změně stupně invalidity od uvedeného data, neboť došlo k poklesu míry pracovní schopnosti nikoli pouze o 45%, ale o 50%, tudíž se jednalo o invaliditu druhého nikoli pouze prvního stupně. Předmětný nedostatek byl způsoben zejména při vypracování podkladového rozhodnutí na příslušné OSSZ Plzeň-město a poté na ČSSZ (pokles pracovní schopnosti hodnocen shodně 45%).*

Po právní moci tohoto rozsudku bude proto vycházet žalovaná ze zjištění, že žalobkyně byla sice od 6.10. do 31.12.2009 částečně invalidní dle § 44 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. ve znění platném do 31.12.2009, od 1.1.2010 do 7.12.2015 invalidní pro invaliditu prvního stupně dle § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb. v platném znění, avšak od 8.12.2015 je invalidní pro invaliditu druhého stupně dle § 39 odst. 2 písm. b) téhož zákona, není však invalidní pro invaliditu třetího stupně dle § 39 odst. 2 písm. c) uvedeného zákona. Žalovaná proto vydá nové rozhodnutí, které bude vycházet ze shora uvedených rozhodných skutečností a bude mimo jiné obsahovat i důvod vydání rozhodnutí – tj. uznání invalidity od uvedeného data a změnu stupně invalidity dle posudku PK MPSV ze dne 19.9.2017, čímž bude realizován i rozsudek Krajského soudu v Plzni č.j. 16Ad 50/2017-35 ze dne 14.11.2017, když rozhodnutí o přiznání vyššího stupně invalidity by byla vydala žalovaná i v případě takového zjištění již na základě posouzení OSSZ Plzeň-město či v řízení o námitkách žalobkyně proti rozhodnutí ČSSZ ze dne 29.9.2016. Právním názorem soudu je žalovaná vázána, jak vyplývá z § 78 odst. 5 s.ř.s.

Soud ještě podotýká, že v napadeném rozhodnutí ze dne 20.3.2017 není ani zmínka o tom, že rozhodnutím ze dne 29.9.2016 bylo změněno rozhodnutí ČSSZ ze dne 18.4.2016, jímž byla zamítnuta žádost žalobkyně o invalidní důchod, i když byla uznána invalidní pro invaliditu prvního stupně od 16.12.2015, ale nezískala potřebnou dobu pojištění v rozhodném období, poté podala žalobkyně námitky proti rozhodnutí ze dne 29.9.2016. Proto byl znovu posouzen její zdravotní stav a ze záznamu o jednání a posudku o invaliditě v řízení o námitkách vypracovaného ČSSZ pracoviště Plzeň dne 2.3.2017 vyplývá, že nedošlo k žádné změně v posouzení jejího zdravotního stavu oproti posouzení ze dne 6.9.2016 v řízení o námitkách. Předmětné skutečnosti byly uvedeny ve vyjádření žalované k žalobě, avšak toto vyjádření není součástí rozhodnutí. Předmětné pochybení však soud neshledal jako důvod pro zrušení rozhodnutí ze dne 20.3.2017 pro vady řízení, ale i v zájmu žalobkyně vyžádal posudek PK MPSV, dle něhož žalobkyně na rozdíl od předchozích shora citovaných posouzení lékařem OSSZ i ČSSZ byla uznána od 8.12.2015 invalidní pro invaliditu druhého stupně, nikoli nadále pro invaliditu prvního stupně.

O náhradě nákladů řízení (*výrok II. rozsudku*) bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s.ř.s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně mající úspěch ve věci nepožadovala náklady řízení, proto bylo rozhodnuto, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení : Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.).

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Plzni dne 14. listopadu 2017

JUDr. Alena Hocká
samosoudkyně